

چشم انداز اقتصادی افغانستان
د افغانستان اقتصادي ليد
AFGHANISTAN ECONOMIC OUTLOOK

د افغانستان د اقتصادي او حقوقي مطالعاتو موسسه
موسسه مطالعات اقتصادي و حقوقي افغانستان
Afghanistan Economic & Legal Studies Organization

AFGHANISTAN ECONOMIC OUTLOOK

JUNE
30 2022

**ADVANCING
THE IDEAS FOR A PEACEFUL
& PROSPEROUS AFGHANISTAN**
RESEARCH & PUBLICATIONS DEPARTMENT

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

- ۱ در شش ماه گذشته بیش از ۳ میلیارد افغانی عواید از بخش زغال سنگ بدست آمده است
- ۲ امارت اسلامی برای سرعت بخشیدن به صادرات میوه‌های تازه، تردد موترهای حامل زغال سنگ را از گمرک تورخم ممنوع اعلام کرد
- ۳ ولایت هرات در تولید ۷۵ نوع کالا به خودکفایی رسیده است
- ۴ کمک سی میلیون دالری عربستان به صندوق امانت بشردوستانه افغانستان
- ۵ د افغانستان بانک: نزدیک به ۹۰۰ میلیون دالر کمک نقدی بشردوستانه به افغانستان رسیده است
- ۶ راه‌اندازی نمایشگاه فرآورده‌های تجاری از سوی زنان تجارت پیشه در ولایت بلخ
- ۷ قرارداد همکاری‌های تجاری با کشور روسیه به امضای رسید
- ۷ گشایش دو شرکت تولید آکسیجن و پخته به ارزش ۴ میلیون دالر در ولایت هرات
- ۹ تولیدات عسل امسال در هرات دو برابر شده است
- ۱۰ امارت اسلامی با افتتاح شرکت افغان انویست از افغانان خواست که در کشور سرمایه‌گذاری کنند
- ۱۱ وزارت انرژی و آب: شانزده پروژه تولید برق روی دست گرفته شده است
- ۱۲ کشت پنبه در افغانستان افزایش چشم‌گیر داشته است

د مطالب فهرست

پاڼه

عنوان

- ۱۳ د تورخم گمرک له لارې به د ډبرو سکرو صادرات د یو څه وخت لپاره ودرول شي
- ۱۴ افغانستان ته نږدې ۹۰۰ میلیون ډالر نغدي بشري مرسته رارسېدلې - د افغانستان بانک
- ۱۵ په هرات کې سږ کال د شاتو حاصلات دوه برابره شوي
- ۱۶ ملي پانگوال دې په اقتصادي ځانسیاینه کې ونډه واخلي. اسلامي امارت
- ۱۷ په هېواد کې له اوبو څخه د برېښنا د تولید پر ۱۶ پروژو کار روان دی
- ۱۸ افغانستان د روسیې له خصوصي سکتور سره د همکارۍ هوکړه لیک لاسلیک کړ
- ۱۹ د افغانستان د بانکي ستونزو د حل لپاره د امریکا د ځانگړي استازي ژمنه
- ۲۰ چین افغان سوداگرو ته د ویزو صادرولو لپاره چمتوالی نیسي

Table of CONTENTS

Title	Page
Coal sector generates over 3 billion Afghanis in three months for national treasury	21
IEA stops coal trucks through Torkham to speed up fresh fruit exports	22
Saudi Arabia Provides \$30mn In Humanitarian Aid To Afghanistan	23
Da Afghanistan Bank receives \$900 million in cash aid to date	24
Balkh businesswomen hold expo to promote their products	25
Oxygen and cotton production factories worth \$4 million open in Herat	26
Honey production doubles in Herat this year	27
Kabul Airport Customs Revenue Reach 430mn Afghanis	28
The International Public Exhibition Kicked Off In Kabul	28
Russia Lifts Customs Tariffs On Afghan Exports	29
'Afghan Invest' Company Inaugurated In Kabul	30
Increase of Cotton Production in Afghanistan	31

در شش ماه گذشته بیش از ۳ میلیارد افغانی عواید از بخش زغال سنگ بدست آمده است

وزارت مالیه می گوید که با روی کار آمدن امارت اسلامی، استخراج معادن و صادرات آن افزایش چشمگیری داشته است. به گفته سخنگوی این وزارت در شش ماه گذشته به ارزش ۱۶ میلیارد افغانی زغال سنگ به خارج از کشور صادر شده است که از این بابت بیش از ۳ میلیارد افغانی به خزانه دولت سرازیر شده است.

سخنگوی این وزارت می گوید که زغال سنگ یکی از منابع مهم عایداتی است و این وزارت توجه بیشتر به استخراج زغال سنگ دارد. احمد ولی حقل، سخنگوی وزارت مالیه می گوید که: "ما در شش ماه گذشته بیش از سه میلیارد افغانی از درک صادرات زغال سنگ عواید داشتیم و می خواهیم که در این زمینه سهولت های بیشتر فراهم سازیم تا عواید بیشتر در این بخش داشته باشیم."

وزارت مالیه هم چنان در گمرکات تسهیلات بیشتری را در زمینه صادرات اموال صادراتی فراهم کرده است. شماری از اعضای سکتور خصوصی می گویند که تاجران ملی نیز علاقمند سرمایه گذاری روی انرژی زغال سنگ اند.

شیرباز کمین زاده، رییس اتاق صنایع و معادن می گوید که: "سرمایه گذاران کشور ما تلاش دارند در بخش تولید انرژی زغال سنگ سرمایه گذاری کنند و ما در این بخش از ظرفیت بالا برخوردار هستیم و برای آن تدابیر هم داریم."

به باور آگاهان اقتصادی در افغانستان زمینه های زیاد سرمایه گذاری روی تولید انرژی وجود دارد و اگر امارت اسلامی بتواند توجه سرمایه گذاران را جلب کند به زودی افغانستان وارد مرحله ای جدید از رشد اقتصادی خواهد شد.

امارت اسلامی برای سرعت بخشیدن به صادرات میوه‌های تازه، تردد موترهای حامل زغال سنگ را از گمرک تورخم ممنوع اعلام کرد

وزارت مالیه امارت اسلامی افغانستان می‌گوید میوه‌های تازه از گمرک تورخم صادر می‌شود و برای جلوگیری از فاسد شدن میوه‌ها و ازدحام ترافیک، موترهای حامل زغال سنگ اجازه تردد از مرز تورخم را ندارند. در ماه‌های اخیر، امارت اسلامی برای افزایش درآمد، صادرات زغال سنگ را به پاکستان افزایش داده است. در پی افزایش صادرات زغال سنگ، امارت اسلامی دو هفته پیش مالیات بر صادرات این ماده سوختی را نیز از ۲۰ درصد به ۳۰ درصد افزایش داد. وزارت مالیه گفته است که از این پس رانندگان موترهای حامل زغال سنگ باید از طریق گمرک‌های پکتیا، پکتیکا و خوست زغال سنگ را صادر کنند.

ازاین که تاکنون حکومت امارت اسلامی توسط جامعه بین‌المللی به رسمیت شناخته نشده است و نمی‌تواند کمک‌های مالی خارجی دریافت کند، مالیات خود را بر صادرات زغال سنگ نیز افزایش داده است به این اساس اکنون برای افزایش درآمد چشم به سود زغال سنگ دوخته‌اند.

احمد ولی حقم‌ل، سخنگوی وزارت مالیه اخیراً گفته است که در ۶ ماه گذشته از صادرات زغال سنگ که ارزش آن بیشتر از ۱۶ میلیارد افغانی است، حدود ۳ میلیارد افغانی (۳۳.۸۰ میلیون دالر) درآمد گمرکی جمع‌آوری کرده‌اند. به گزارش دویچه وله، مقامات پاکستانی هنوز در این مورد اظهار نظر نکرده‌اند. اما منابع دولتی می‌گویند که واردات زغال سنگ از افغانستان افزایش یافته است و ممکن است ماهانه تا ۵۰۰ هزار تن زغال سنگ از افغانستان خریداری شود. پاکستان در حال حاضر حدود سه چهارم زغال سنگ خود را از آفریقای جنوبی وارد می‌کند. این در حالی است که هفته گذشته منصور احمد خان، سفیر پاکستان در افغانستان در توپیتی گفت که با حاجی محمد رسول توتاخیل، رئیس اتحادیه زغال سنگ افغانستان برای حل مشکلات لجستیکی انتقال زغال سنگ از افغانستان به پاکستان دیدار کرده است. منصور احمد خان در توپیتی گفت: «این برای ارتقای تجارت و اتصال مهم است.»

ولایت هرات در تولید ۷۵ نوع کالا به خودکفایی رسیده است

اتاق های صنایع و تجارت اعلام نمود که این ولایت در تولید ۷۵ نوع کالای به خود کفایی رسیده و کوشش میشود تا ورود اموال مشابه به کشور ممنوع شود. حمید الله خادم، رئیس اتاق های صنایع و تجارت هرات گفت که در حال حاضر مسئولان در زمینه واردات کالاهای مشابه فعالیت های چشم گیر را انجام داده اند. در همین حال، وزارت تجارت و صنعت گفته است که به منظور حمایت از بخش صنعت، از ورود اموال مشابه که در داخل کشور تولید میشوند، جلوگیری خواهد شد. نورالدین عزیززی، سرپرست این وزارت بیان نمود که امارت اسلامی برای بند کردن کالاهای مشابه طرح های خاص را روی دست دارد.

به گفته آقای عزیززی، واردات اموال مشابه به شکل قاچاق نیز به صورت قاطع منع میباشد و حکومت در این زمینه با جدیت کار میکند. بر اساس گفته های مقامات اتاق های صنایع و تجارت هرات، وجود فساد گسترده در حکومت گذشته و نیز عدم کنترل و اجرا نشدن قوانین، بیش از ۱۹ درصد کالاهای مشابه از خود بنادر افغانستان وارد میشدند.

کمک سی میلیون دالری عربستان به صندوق امانت بشردوستانه افغانستان

حکومت شاهی عربستان سعودی از کمک سی میلیون دالری این کشور به صندوق امانت بشردوستانه افغانستان خبر داد.

رسانه های عربی گزارش داده اند که هدف از این کمک، کاهش از وخامت اوضاع انسانی و جلوگیری از هر گونه فروپاشی اقتصادی در این کشور گفته شده که می تواند به طور بالقوه بر ثبات و صلح منطقه ای و بین المللی تاثیر بگذارد.

گفتنی است که این مقدار کمک از طریق مرکز کمک رسانی و فعالیت های بشردوستانه ملک سلمان و صندوق توسعه سعودی ارایه شده است.

دولت شاهی عربستان سعودی طی دو دهه اخیر بیش از ۲۶۶.۵ میلیون دالر را در بخش های آموزش، مراقبت های صحی و امنیت غذایی در افغانستان به مصرف رسانیده است.

د افغانستان بانک: نزدیک به ۹۰۰ میلیون دالر کمک نقدی بشردوستانه به افغانستان رسیده است

مسئولان د افغانستان بانک امروز (چهارشنبه ۱۱ جوزا) از مواصلت نزدیک به ۹۰۰ میلیون دالر امریکایی کمک نقدی بشردوستانه به کشور خبر دادند. به نقل از خبرگزاری باخترا، محمد صابر مومند، سخنگوی د افغانستان بانک می‌گوید: ”به سلسله کمک‌های بشردوستانه کشورهای امداد رسان به افغانستان، تا کنون ۳۰ بسته کمک نقدی به کشور رسیده است که در مجموع به ۸۸۹ میلیون و ۶۰۰ هزار دالر امریکایی می‌رسد.“

به گفته مومند، د افغانستان بانک ضمن ستایش و قدردانی از کمک‌های بشردوستانه، از جامعه جهانی می‌خواهد که در سایر عرصه‌ها نیز وارد تعامل، همکاری و کمک با مردم افغانستان شود. به باور مومند رسانیدن کمک‌های بشردوستانه از طریق سکتور بانکی، شفافیت به وجود می‌آورد و در رسانیدن کمک‌ها به مردم، تسهیلات بیشتر را فراهم می‌سازد.

وی هم‌چنان تاکید کرده است که ورود اسعار در قالب کمک‌های بشردوستانه به افغانستان، تاثیر به سزای خود را بر نرخ مبادله ”افغانی“ و چگونگی ثبات ارزش آن دارد. این در حالی است که دو روز پیش د افغانستان بانک برای کاهش ارزش دالر در برابر افغانی، مبلغ ۱۲.۵ میلیون دالر را در داوطلبی گذاشته بود و در حال حاضر یک دالر امریکایی در برابر ۸۸.۸۵ افغانی در بازارهای کشور تباله می‌شود.

راه اندازی نمایشگاه فرآورده های تجاری از سوی زنان تجارت پیشه در ولایت بلخ

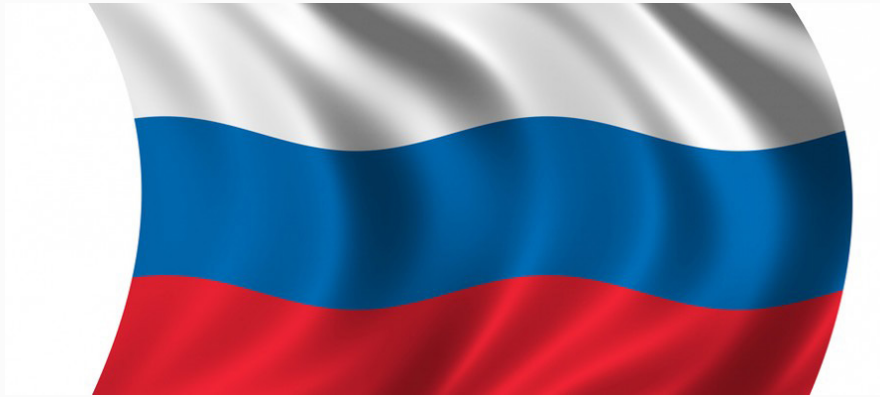

زنان تجارت پیشه در همکاری با یک نهاد تعلیمی نمایشگاه یک روزه ی را برای معرفی فرآورده های تجاری در شهر مزارشریف راه اندازی کردند. هدف از راه اندازی این نمایشگاه تشویق زنان برای تجارت و کسب و کار است. یکی از این زنان تجارت پیشه شکرپه نام دارد محصل ادبیات پوهنتون جوزجان است می گوید در کنار درس های خود نصف روز را برای تامین مصارف خود و خانواده خود دست دوزی می کند. شکرپه، محصل از ولایت جوزجان می گوید که: "خودم یک محصل بخش ادبیات دری در پوهنتون جوزجان هستم تا نیم روز در پوهنتون درس میخوانم و پس از پایان درس های خود در خانه کار میکنم نه تنها عاید خود را توانسته ام تامین کنم بلکه به خانواده نیز کمک میکنم."

زنان اشتراک کننده در این نمایشگاه می گویند با راه اندازی همچو نمایشگاه ها و معرفی تولیدات شان میتوانند در تامین مصارف خانواده خود کمک کنند. دنیا، خانم تجارت پیشه از سمنگان می گوید که: "در کل در خانواده یک نقش مهم را دارد که یک خانم منتظر این نمی باشد تنها مرد خانواده کار کند وقتیکه یک خانم خود کفا می باشد میتواند یک کمک بزرگ برای خانواده خود انجام دهد." مسوولین دفتر اکتید در شمال می گویند این زنان پس از آموزش یک دوره نه ماهه توانسته اند در بخش های خیاطی، تولیدات صنایع دستی و تولید مواد خوراکی را فرا گیرند.

عبدالسمیع آریا، مسوول دفتر اکتید در زون شمال می گوید که: "این زنان برای مدت ۹ ماه در مراکز مختلف از سوی دفتر اکتید آموزش داده میشوند و پس از آموزش در بخش های تولیدی که فرا گرفته اند کار میکنند که آمارهای ما نشان میدهد نزدیک به ۹۰ درصد زنان پس از آموزش حالا مصروف کار و تجارت هستند." مسوولین دفتر اکتید همچنان تاکید دارند که در چهار سال گذشته نزدیک به یک هزار و ششصد زن در چهار ولایت شمالی کشور در بخش های خیاطی، صنایع دستی و تولیدات مواد خوراکی از سوی این نهاد آموزش های حرفوی فرا گرفته اند.

قرارداد همکاری های تجارتي با کشور روسیه به امضا رسید

اتاق تجارت و سرمایه گذاری افغانستان قرار داد همکاری های تجارتي را در زمینه واردات مواد غذایی، تیل و گاز با اتاق تجارت و صنعت فدراسیون روسیه به امضا رساند. محمد یونس مومند، سرپرست اتاق تجارت و سرمایه گذاری افغانستان در جریان سفر اش به روسیه گفت که به منظور واردات مواد غذایی و تیل که تقاضای آن در افغانستان روز افزون است، نیاز به عقد قرارداد میان هر دو حکومت میباشد تا کشور روسیه بتواند در این زمینه اقدام نماید.

به گفته سرپرست این اتاق، کشورها می توانند در زمینه ترانزیت در افغانستان که آسیای مرکزی را به آسیای جنوبی متصل میسازد، سرمایه گذاری کنند. محمد یونس مومند همچنان گفته است که مقامت روسیه تعهد نمودند تا روند صدور ویزا به تاجران افغان را تسهیل نمایند. در همین حال، اتاق زراعت و مالداری افغانستان میگوید که روسیه بازار خوب برای محصولات زراعتی کشور نیز بشمار می رود و نیاز است تا در این زمینه کار شود. این در حالیست که اخیراً دولت افغانستان صادرات پیاز و دیگر محصولات زراعت را به کشور های خارجی به منظور ثبات قیمت ها و نیز رفع تقاضا بازارهای داخلی، ممنوع ساخته است.

بر اساس معلومات اتاق تجارت و سرمایه گذاری افغانستان، صادرات کشور در سال ۲۰۲۱ به روسیه به بیش از چهار میلیون دالر میرسید، اما این رقم در سال جاری به ۷۸ میلیون دالر رسیده است.

گشایش دو شرکت تولید آکسیجن و پخته به ارزش ۴ میلیون دالر در ولایت هرات

دو شرکت تولید آکسیجن و پخته به ارزش بیش چهار میلیون دالر در شهرک صنعتی هرات گشایش یافت. وزارت صنعت و تجارت از تاجران و سرمایه گذاران میخواهد که شرایط آماده است و می توانند سرمایه گذاری کنند. اتاق صنایع و معادن هرات هم می گوید طی چهار ماه اخیر بیست درصد کارخانه ها دوباره به فعالیت آغاز کردند و فعلا تسهیلات لازم در گمرکات و حمل و نقل فراهم گردیده است.

مسوولان در کارخانه تولید اکسیجن می‌گویند در شبانه روز یکهزار کپسول گاز می‌توانند تولید کنند. در کنار آن یک خط توسعه‌ی تولید پخته نیز در این شهرک صنعتی ایجاد شده است. نورالدین عزیز، سرپرست وزارت صنعت و تجارت می‌گوید که: «شرایط برای همه سرمایه‌گذاران که در داخل و خارج از کشور هستند آماده است. هرگاه قصد سرمایه‌گذاری را دارند فعلاً بهترین موقع است، شهرک‌ها و مناطق هرات باستان آماده و بستر خیلی خوبی برای سرمایه‌گذاری می‌باشد.» حمیدالله خادم، رییس اتاق صنایع و معادن هرات می‌گوید که: «تقریباً یک و نیم میلیون دالر ارزش خط تولیدی پخته طلای سفید است و حدوداً دو نیم میلیون دالر شرکت تولید اکسیجن سرمایه‌گذاری کرده است که تقریباً چهار میلیون دالر ما شاهد افتتاح این شرکت‌ها هستیم.» همانند همیشه کارخانه‌داران از ورود کالاهای مشابه شکایت دارند، در حال حاضر شهرک صنعتی هرات در ۷۵ قلم تولیدی به خودکفایی رسیده است، با آنهم هنوز اجناس مشابه از مرزهای کشور وارد می‌شود. نورالدین عزیز، سرپرست وزارت صنعت و تجارت می‌گوید که: «بخاطر واردات کالاهای مشابه ما یک برنامه خاص همراه کشورهای همسایه داریم و ما انشاءالله از تولیدات داخلی خود در هر حالت و هر مقطع از زمان حمایت می‌کنیم.» اتاق صنایع و معادن هرات می‌گوید در چهار ماه اخیر بیست درصد کارخانه‌ها دوباره به فعالیت آغاز کردند، فعلاً حدود دوصد کارخانه در این شهرک فعال می‌باشند، کارخانه‌داران می‌گویند تولیدات آنها وابسته به وضعیت اقتصاد بازار دارد. اسماعیل سخاوت، کارخانه‌دار می‌گوید که: «تولیدات ما هم خوب شده و فروشات هم در بازار بهتر شده است، فعلاً کاری که صورت گرفته است اجناس مشابه از کشورهای همسایه بند شده و وارد نمی‌شود.»

این درحالیست که قرار است به زودی شهرک صنعتی جدید در مساحت پنج هزار جریب زمین در ساحه پروژه سمنت هرات ساخته شود. وزارت صنعت و تجارت می‌گوید تا یکماه دیگر روند توزیع این زمین‌ها به صنعت کاران شروع خواهد شد.

تولیدات عسل امسال در هرات دو برابر شده است

زنبورداران در ولایت هرات می‌گویند که تولیدات عسل امسال در این ولایت دو برابر شده است. به گفته آنان به دلیل بارندگی‌های اخیر و آب و هوای مناسب طی سال جاری تا ۲۰۰ تُن عسل برداشت خواهند کرد. ریاست زراعت و مالرداری هرات هم می‌گوید صنعت زنبورداری در این ولایت نسبت به سال‌های گذشته بهتر شده است و در حال حاضر حدود یکهزار فارم زنبورداری در این ولایت وجود دارد که تقریباً سه هزار تن در آن مشغول کار هستند.

زنبورداران این روزها مصروف جمع‌آوری عسل هستند، بارندگی‌های اخیر و آب و هوای مناسب بهار امسال میزان تولید عسل را برای زنبورداران دو برابر ساخته است، ریاست زراعت هرات می‌گوید تقریباً ۳۰ هزار کندوی عسل در هرات وجود دارد. سیدمعصوم سادات، آمر مالرداری و صحت حیوانی ریاست زراعت هرات می‌گوید که: «خوشبختانه حدود ۳۰ هزار کندوی زنبور عسل در ولایت هرات داریم که این همه از تلاش همکاران ریاست زراعت ولایت هرات و توجه وزارت زراعت و آبیاری و مالرداری افغانستان بوده که امروز ما شاهد چنین جمعیت زنبورداری در ولایت هرات هستیم.»

در حال حاضر زنبورداران در ولسوالی‌های انجیل، گذره، زنده جان، غوریان و کرخ بیشترین فارم‌های زنبور را ایجاد کرده اند، آنگونه که پیش بینی می‌شود امسال حدود ۲۰۰ تُن عسل از فارم‌های زنبور در هرات برداشت خواهد شد. عارف واصل، زنبوردار می‌گوید که: «سال گذشته به علت جنگ و خشکسالی متأسفانه تولیدات زنبور عسل بسیار پایین بود و زنبورداران هم تلفات و خسارات زیادی دیدند، خوشبختانه امسال سال خوبی است و پیش‌بینی می‌کنیم که نسبت به سال گذشته حداقل پنجاه درصد رشد داشته باشیم.» با آنکه امسال حاصلات عسل در هرات نسبت به سال‌های گذشته بهتر است، اما هنوز به خودکفایی نرسیده اند، برخی زنبورداران از ورود عسل بی‌کیفیت در بازار شکایت دارند، آنها می‌گویند در حالیکه عسل با کیفیت در هرات تولید می‌شود، اما برخی‌ها عسل بی‌کیفیت را از بیرون از کشور وارد می‌کنند.

امارت اسلامی با افتتاح شرکت افغان انویست از افغانان خواست که در کشور سرمایه‌گذاری کنند

امارت اسلامی یکی از بزرگترین شرکت افغانی را به نام "افغان انویست" یا سرمایه افغان افتتاح کرد.

ملا عبدالغنی برادر، معاون اقتصادی رییس الوزرا امروز (یکشنبه ۲۹ جوزا) در جریان مراسم افتتاح این شرکت گفته است که امارت اسلامی دروازه‌ها را به روی تاجران باز نگهداشته است و از آنان حمایت می‌کند. این شرکت با حمایت سیزده سرمایه‌گذار خصوصی ایجاد شده که در گام نخست در این شرکت ۲۵۰ میلیون دالر سرمایه‌گذاری شده است.

در این مراسم به شمول معاون اقتصادی رییس الوزرا بسیاری از اعضای کابینه نیز شرکت کرده اند. ملا عبدالغنی برادر در این مراسم برای سرمایه‌گذاران ملی کشور فراخوان می‌دهد که در کشور سرمایه‌گذاری کنند. آقای برادر می‌گوید که: "سرمایه‌گذاران افغان باید در کشورشان سرمایه‌گذاری کنند. آبرو و عزت هر کس در کشور خودش است نه در کشورهای دیگر. ما از تمام کادرها و تاجران افغان که در خارج از کشور به سر می‌برند می‌خواهیم که به وطن خود برگردند و با برادران خود در اینجا کار کنند."

مسئولان شرکت افغان انویست هدف از ایجاد این شرکت را ثبات اقتصادی و آغاز سرمایه‌گذاری در کشور خوانده می‌گویند که سرمایه‌گذاری آنان در بخش‌های زراعت، معدن، تولید انرژی و زیربنا صورت می‌گیرد. شیرباز کمین زاده، رییس شرکت افغان ویست می‌گوید که: "این شرکت سرمایه‌گذاری مشترک همه افغان‌هاست، همه افغان‌ها باید از این شرکت حمایت کنند. ما همچنین از جامعه جهانی و کشورها می‌خواهیم که از ما حمایت کنند." شماری از اعضای کابینه هم می‌گویند که با برگشت امارت اسلامی در کشور حاکمیت ملی، امنیت سراسری و وحدت ملی در کشور اعاده شده است و امارت اسلامی تمامی سهولت‌ها را در بخش سرمایه‌گذاری فراهم خواهد کرد. نورالدین عزیز، سرپرست وزارت صنعت و تجارت گفت: "یگانه راه حل مشکلات اقتصادی کشور ما این است که افغان‌ها خودشان با یکدیگر دست به هم دهند و تلاش‌های مخلصانه را به خرج دهند." آگاهان اقتصادی به این باورند که تشکیل چنین شرکت‌های مشترک می‌تواند تاثیر مثبتی بر اقتصاد کشور داشته باشد و با اینگونه اقدامات سرمایه‌گذاران خارجی نیز علاقمندی برای سرمایه‌گذاری در کشور پیدا خواهند کرد.

وزارت انرژی و آب: شانزده پروژه تولید برق روی دست گرفته شده است

وزارت انرژی و آب می‌گوید که شانزده پروژه تولید برق را روی دست گرفته است تا افغانستان در درآمدت بتواند از رهگذر تولید انرژی برق به خودکفایی برسد.

مولوی اختر محمد نصرت، سخنگوی این وزارت گفته است که از مجموعه این پروژه‌ها، دوازده پروژه آن تولید برق حرارتی و آفتابی خواهد بود. به گفته وی، طرح این پروژه‌ها را در حال حاضر با سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی شریک کرده‌اند تا با جلب توجه سرمایه‌گذاران کار عملی این پروژه‌ها آغاز شود. با این حال، آقای نصرت می‌افزاید که با سرمایه‌گذاران کشورهای روسیه، ایران، امریکا، چین و ترکیه بحث‌های در این مورد شده است اما هیچ توافقی روی هیچ یکی از این پروژه‌ها صورت نگرفته است.

در همین حال، آگاهان اقتصادی به این باورند که اگر در بخش تولید برق سرمایه‌گذاری صورت گیرد، صنعت کشور رشد خواهد کرد، زیرا بخش بزرگ از مشکلات صنعت کاران در کشور همین کمبود و یا هم نبود برق است. تاج محمد تلاش، یکی از آگاهان اقتصادی کشور می‌گوید: ”من فکر می‌کنم که دومین عامل که می‌تواند در رشد سکتور زراعت نقش مهم را انجام دهد، انرژی است. امارت اسلامی می‌تواند انرژی را به سه بخش اولویت بندی کند، از طریق آب، باد و آفتاب.“

این درحالیست که افغانستان بیشترین پول را به کشورهای بیرونی از بابت صرفیه برق می‌پردازد. بر بنیاد آمار وزارت اقتصاد، هم اکنون افغانستان سالانه بیش از ۲۵۰ میلیون دالر هزینه مصرف برق را به کشورهای دیگر می‌پردازد.

کشت پنبه در افغانستان افزایش چشم گیر داشته است

وزارت صنعت و تجارت اعلام نمود که کشت پنبه به دلیل ممنوعیت کشت خشخاش در افغانستان، افزایش یافته است.

مولانا زهیر، سخنگوی این وزارت میگوید که سال گذشته نزدیک به ۷۳ هزار تُن پنبه به ارزش ۴۶ میلیون دالر از افغانستان صادر گردیده بود.

سخنگوی وزارت صنعت تجارت به رادیو آزادی گفته است این وزارت تعرفه های گمرکی را برای صنعت کاران که ماشین های پروسس پنبه را به کشور وارد میکنند، معاف کرده و نیز برای فروش پنبه افغانستان به خارج از کشور بازاریابی میکند.

بر اساس معلومات وزارت صنعت و تجارت، ولایات هلمند، کندهار، پکتیا، و کندز بیشترین میزان پنبه در افغانستان را تولید میکنند.

د تورخم گمرک له لارې به د ډبرو سکرو صادرات د یو څه وخت لپاره ودرول شي

د افغانستان اسلامي امارت ماليې وزارت د دوشنبې پر ورځ د تورخم گمرک له لارې د ډبرو سکرو د بار وړونکیو موټرو پر تگ راتگ بندیز ولگاوه، چې د تازه میوو بار وړونکیو لاریو ته د تگ راتگ آسانتیاوې برابرېشي.

د ماليې وزارت د لارښوونې له مخې، د ډبرو سکرو بار وړونکو موټرو ته به نور د تورخم له گمرک څخه د تېرېدو اجازه نه ورکول کېږي او له بدیلو لارو به کار واخلي.

یاد وزارت څرگندوي، دا اقدام د تازه میوو د خرابیدو او په لویو لارو کې د ترافیکي گڼې گونې د مخنیوي لپاره تر لاس لاندې نیول شوی دی. ماليې وزارت څرگنده کړې؛ اوس په افغانستان کې د تازه میوو موسم دی او په زیاته اندازه تازه میوې د تورخم گمرک له لارې صادريږي. د دغو فصلی میوو د خرابیدو او له ترافیکي تراکم څخه د مخنیوي په موخه د تورخم گمرک به د ډبرو سکرو د صادراتو پر مخ بندوي. د یاد وزارت د ټینگار له مخې؛ د ډبرو سکرو باروړونکي موټرچلوونکي دې د پکتیا، پکتیکا او خوست گمرکونو له لارې خپل صادرات ترسره کوي. د ماليې وزارت په داسې حال کې دغه پرېکړه د ټینگار وړ بولي، چې د تازه میوو د صادراتو لپاره نه یوازې آسانتیاوې رامنځته شي، بلکې د میوو د خرابیدو مخه هم ونیول شي. د یادونې وړ ده چې افغانستان له ډبرې مودې راپدېخوا د میوو پراخ حاصلات لري او هر کال په زیاته اندازه پاکستان ته صادروي.

په افغانستان کې تر دې دمه لس ډوله منې، لس ډوله انار، ۲۴ ډوله زردالو، ۱۸ ډوله انگور، ۱۵ ډوله گیلاس او ۱۹ ډوله شفتالو پېژندل شوي دي. همدارنگه د اسلامي امارت د ماليې وزارت ویاند احمد ولي حقممل رویترز ته ویلي: د ډبرو سکرو صادرات زیات شوي؛ ځکه چې مونږ په دې اړه سوداگرو ته اړوند آسانتیاوې برابرې کړې دي. هغه وايي؛ په تېرو شپږ میاشتو کې له افغانستان څخه د ۱۶ میلیارد افغانیو پر ارزښت د ډبرو سکرو صادر شوي، چې درې میلیارد افغانی (شاوخوا ۳۳ میلیون ډالر) یې له گمرکونو راغلي دي.

دویمه وبله څرگنده کړې؛ پاکستانیو چارواکو تر اوسه په دې اړه څه ندي ویلي؛ خو حکومتي سرچینې وايي، له افغانستان څخه د ډبرو سکرو صادرات ډېر شوي او ښايي په میاشت کې تر ۵۰۰ زره ټنو پورې سکرو گاونډ هېوادونو ته صادر شي. پاکستان دا مهال د خپلو ډبرو سکرو درې پر څلورمه برخه له جنوبي آفریقا واردوي. په افغانستان کې د پاکستان سفیر منصور احمد خان په یوه ټویټ کې ویلي وه، چې د افغانستان د ډبرو سکرو د اتحادیې له مشر حاجي محمد رسول توتاخلې سره یې وکتل، چې له افغانستان څخه پاکستان ته د ډبرو سکرو په لېږدولو کې د لوژستیکي ستونزو د حل په موخه خبرې وکړي. منصور احمد خان ټویټ کړی، چې دا د سوداگري د ارتباطاتو د ودې لپاره یو اړینه گام دی.

افغانستان ته نږدې ۹۰۰ میلیون ډالر نغدي بشري مرسته رارسېدلې - د افغانستان بانک

د افغانستان بانک چارواکو ویلي، چې هېواد ته نږدې ۹۰۰ میلیون ډالر نغدي بشري مرسته رارسېدلې ده. د باختر اژانس د خبر له مخې: د افغانستان بانک ویاند محمد صابر مومند څرگنده کړې: له افغانستان سره د بشردوستانه مرستو په لړ تر اوسه پورې ۳۰ نغدي ټولگې، چې ټولټال ۸۸۹ ملیون او شپږ سوه زره امریکایي ډالره کیږي؛ هېواد ته رارسیدلي دي. د محمد صابر مومند د څرگندونو له مخې؛ د افغانستان بانک له بشري مرستو د ستاینې ترڅنګ پر نړیوالې ټولنې غږ کوي، چې له افغانانو سره په نورو اړینو برخو کې هم مرسته او همکاري وکړي. محمد صابر مومند په دې باور دی، چې د بانکدارۍ له لارې د بشري مرستو رسول به روڼتیا رامنځته او خلکو ته به د مرستو په رسولو کې پوره آسانتیاوې برابرې کړي.

هغه همداراز ټینګار کړی چې افغانستان ته د بشردوستانه مرستو په بڼه د نغدو اسعارو راتګ د افغانیو د تبادلې پر نرخ او د ارزښت پر ثبات د پام وړ اغېز لري. دا په داسې حال کې ده، چې د افغانستان بانک دوه ورځې وړاندې د افغانیو پر وړاندې د ډالر د ارزښت د راټیټولو لپاره ۱۲ نیم ملیون ډالر داوطلبۍ ته وړاندې کړي وه او اوس د هېواد په بازارونو کې یو امریکایي ډالر په ۸۸،۸۵ افغانیو پلورل کېږي.

په هرات کې سړ کال د شاتو حاصلات دوه برابره شوي

د هرات ولایت د مچيو ساتونکيو ويلي؛ سړ کال د وروستيو اوربستونو او بڼې هوا له کبله د شاتو حاصلات دوه برابره شوي دي.

د هرات ولایت د کرنې، مالدارۍ او حيواني روغتيا آمر سيد معصوم سادات ويلي، چې په دغه ولایت کې د شاتو مچيو د پالنې صنعت د تېرو کلونو په پرتله ښه شوی او اوسمهال په دغه ولایت کې د مچيو د ساتنې شاوخوا ۱۰۰۰ فارمونه شته، چې لږ تر لږه درې زره کسان په کې کار کوي.

د مچيو ساتونکي عارف واصل وايي؛ دا مهال د شاتو مچيو ډېر فارمونه په انجيل، گذره، زنده جان، غوريان او کروخ ولسواليو کې دي او تمه ده، چې سړ کال به د هرات د مچيو له فارمونو څخه شاوخوا ۲۰۰ تنه شات راټول شي.

که څه هم سړ کال په هرات کې د شاتو حاصلات د تېرو کلونو په پرتله ښه دي؛ خو له بهره د کم کیفیته شاتو وارداتو پر کورنيو شاتو بده اغېزه کړې ده.

د مچيو يو بل ساتونکي شعیب وایي: مونږ دلته ډېر شات پلورلی نشو؛ ځکه له بهره تقلي شات راواردیږي او د هېوادنيو هغو پر نوم يې خلک پېري، چې دې کار مونږ زیانمن کړي یوو.

د مچيو يو بل ساتونکي هم ادعا کوي؛ چې د تېرو کلونو پر پرتله مو حاصلات ډېر دي؛ ځکه هوا ښه او امنیت خوندي دی او مونږ کولی شو د هېواد بېلابېلو سيمو ته خپلې مچۍ ولېږدوو.

د شاتو مچيو پالونکي پدې باور دي، چې سړ کال گلانو او بوټو ښه او غوره وده کړې؛ ځکه دوی ډاډه دي، چې سړ کال به د شاتو درې فصله حاصل راټول کړي.

ملي پانگوال دې په اقتصادي ځانسيپاينه کې ونډه واخلي. اسلامي امارت

د افغانستان اسلامي امارت د رييس الوزرا اقتصادي مرستيال ملا عبد الغني برادر د افغان انويست نومي سهامي شرکت د پرانيستلو پرمهال له ملي پانگوالو وغوښتل، چې په اقتصادي ځانسيپاينه کې ونډه واخلي. دا شرکت چې د خصوصي سکتور د ديارلس ملي پانگوالو لخوا جوړ شوی؛ په لومړيو کې به د ۲۵۰ ميليون ډالرو پر پانگونه د خپلو فعاليتونو بهير پيل کړي او له اسلامي امارته د ملاتړ غوښتنه کوي. د رييس الوزرا اقتصادي مرستيال وايي؛ تر هغې، چې افغانان پخپله د افغانستان په آبادۍ کې ونډه وانخلي نور هېوادو نه به د افغانستان آبادۍ ته راشي. ښاغلي برادر په هېواد کې د ننه او بهر له ټولو افغان پانگوالو غوښتنه کړې، چې راشي او د هېواد په اقتصادي ځانسيپاينه کې ونډه واخلي او ژمنه کوي، چې د خصوصي سکتور د مالي او ځاني امنيت خونديتوب يې د اسلامي امارت له مسووليتونو څخه دی.

د رييس الوزرا لومړی مرستيال ملا عبد الغني برادر وايي: مونږ تل د خصوصي سکتور د ستونزو د حل لپاره چمتو يوو او له دې وروسته هم د هېواد له پانگوالو غواړو، چې د هېواد د اقتصادي آبادۍ لپاره راشي او په پانگونه کې يې ونډه واخلي. د افغان انويست شرکت مسوولين وايي؛ افغان سوداگرو پرېکړه وکړه، چې د هېواد د اقتصادي ثبات او پانگونې د پيل لپاره د اشركت رامنځته کړي. د دې شرکت لومړنۍ پانگونه ۲۵۰ ميليون ډالرو ته رسېږي، چې په څلور برخو (کرنې، کانونو، انرژۍ د توليد او ساختمان) کې به پانگونه کيږي. د افغان انويست شرکت مشر شېرباز کمين زاده ويلي؛ مونږ غواړو، چې اسلامي امارت له دې شرکت ملاتړ وکړي او په راتلونکي کې دا شرکت د لويو پروژو د عملي کولو جوگه شي.

د سوداگرۍ او پانگونې خونې مرستيال خيرالدين مايل وايي: مونږ د خپل هېواد او ولس د آبادۍ لپاره ژمن يوو او دا شرکت به هم د هېواد د آبادۍ لپاره زياتې هڅې وکړي، چې په هېواد کې پانگونه وده او پراختيا پيدا کړي. د افغانستان اسلامي امارت د يو شمېر سکتوري وزارتونو وزيرانو هم د دې شرکت په پرانيست غونډه کې دا شرکت د پانگونې د نوي پيل لپاره اړين و باله او زياتوي، چې خصوصي سکتور بايد دا شرکت هېواد د آبادۍ پر نيت فعال کړي او دوی هم له دې شرکت سره د خپلې هر اړخيزې همکارۍ ژمنه وکړه. د کانونو او پتروليم وزارت چارسمبالي شيخ شهاب الدين دلاور څرگنده کړې: زه له خصوصي سکتور سره د همکارۍ ژمنه کوم، چې په هېواد کې به مو د پانگونې د ودې او پراختيا لپاره زمينه برابره شي او هيله لرم، چې بهرني پانگوال هم له تاسې سره برحه وال شي. د صنعت او سوداگرۍ وزارت سرپرست نورالدين عزيزي ويلي؛ مونږ خوښ يوو، چې د خصوصي سکتور غړي په هېواد کې د پانگونې لپاره يو داسې ابتکار وکړي، چې مونږ خپل راتلونکي ته نور هم هيله من کوي. دا شرکت به په هېواد کې د پانگونې نوي بهير پيل کړي. د اقتصادي چارو کارپوهان پدې باور دي، چې د داسې سهامي شرکتونو رامنځته کول کولی شي د هېواد په اقتصاد کې مثبت اغېز رامنځته کړي او همداراز هيله څرگندوي، چې ښايي بهرني پانگوال هم د پانگونې لپاره ليوالتيا پيدا کړي.

په هېواد کې له اوبو څخه د برېښنا د تولید پر ۱۶ پروژو کار روان دی

د اوبو او انرژۍ وزارت مسوولینو ویلي؛ په روان کال کې له اوبو څخه د انرژۍ د تولید شپاړلس پروژې تر لاس لاندې دي او له لمر، کازو او ډبرو سکرو څخه د برېښنا د ترلاسه کولو لپاره مو پانگوال پانگوني ته هڅولي دي.

د افغانستان اوبو او انرژۍ وزارت مسوولینو څرگنده کړې، چې په هېواد کې د برېښنا د تولید لپاره نه سترې کېدونکې هڅې روانې دي او پدې اړه یې کورني او بهرني پانگوال پانگوني ته هم هڅولي دي. د اوبو او انرژۍ وزارت مسوولینو زیاته کړې؛ د روسیې، ایران، امریکا، چین او ترکیې هېوادونو ځینو پانگوالو د انرژۍ په تولید کې پانگوني ته لیوالتیا ښودلې؛ خو تر اوسه د کومې ځانگړې پروژې د ترسره کولو لپاره ورسره هوکړې ته رسیدلي نه یوو. د اوبو او انرژۍ وزارت ویاند مولوي اختر محمد نصرت وايي: مونږ سره کورني او بهرني پانگوال که هغه د روسیې دي که د چین، که د ترکیې؛ د بېلابېلو هېوادونو له پانگوالو سره مو خبرې روانې دي او په اړوند برخو کې یې پانگوني ته لیوالتیا ښودلې ده. د اقتصادي چارو کارپوهانو هم ویلي، چې که په هېواد کې د انرژۍ د تولید په اړه پانگوال پانگوني ته وهڅول شي افغانستان به له اقتصادي بحران څخه وایستل شي او له بېلابېلو سرچینو څخه د انرژۍ تولید کولی شي د هېواد په اقتصاد وده او پراختیا کې رغنده او اړین اغېزه ولري.

د اقتصادي چارو شنونکي تاج محمد تلاش وايي: افغانستان د انرژۍ د تولید لپاره خورا زیاتې سرچینې لري، چې باد، لمر، ډبرو سکاره او گاز یې د یادونې دي. که له دغو سرچینو د برېښنا تولید رامنځته کړو؛ نو هېواد به مو د انرژۍ له بحران خلاص او او اقتصاد به مو له ودې او پراختیا هم برخمن شي. د هېواد د خصوصي سکتور غړيو هم ویلي که د انرژۍ په دغو برخو کې د حکومت لخوا د پانگوالو لپاره آسانتیاوې زیاتې شي؛ نو دوی هم چمتو دي، چې په کور دننه په بېلابېلو برخو کې د انرژۍ د تولید لپاره پانگونه وکړي.

دا په داسې حال کې ده، چې افغانستان دمگړۍ ډېره برېښنا له گاونډ هېوادونو واردوي، چې د اقتصاد وزارت د معلوماتو له مخې مونږ د کال ۲۵۰ میلیون ډالرنورو هېوادونو ته د برېښنا لگښت ورکوو.

افغانستان د روسیې له خصوصي سکتور سره د همکارۍ هوکړه لیک لاسلیک کړ

د سوداګرۍ او پانګونې خونې سرپرست د روسیې سن پېترزبورګ ته په خپل سفر کې د دې هېواد له خصوصي برخې سره یو هوکړه لیک لاسلیک کړی دی. له دې هوکړه لیک سره به د کابل او مسکو تر منځ راکړه-ورکړه ډېره شي. د سوداګرۍ او پانګونې خونې سرپرست محمد یونس مومند وايي: «ضرورت دی چې د دولت په دولت موږ یو قرارداد ولرو، خو د روسیې حکومت موږ ته دوه توکي چې غنم او تېل دي، په ارزانه توګه راکړي».

د سوداګرۍ او پانګونې خونه وايي، مسکو ژمنه کړې چې د هېواد سوداګرو ته د وپزې ورکړه اسانه کړي. بل خوا د کرنې او مالدارۍ خونه وايي، روسیه د هېواد د کورنیو محصولاتو لپاره مناسب بازار دی. د کرنې او مالدارۍ خونې مرستیال میرویس حاجي زاده وايي: «روسیه یو ښه مارکېټ دی، په تېره چې په حیرتان بندر کې ورسره د ترانزیت صادرات ولرو. اوس مهال کولای شو، وریجې کشمش، کچالو او پیاز صادر کړو، ځکه د روسیې ورته اړتیا ډېره ده او که حکومت اجازه راکړي، موږ کولای شو صادرات وکړو». ورته مهال د اقتصادي چارو کارپوه دریا خان بهیر وايي: «د روسیې تولیداتو لپاره د افغانستان د بازارونو پرائیستل او روسیې د افغانستان صادرات، زما په نظر که سم مدیریت شي او سیاسي ستونزې رامنځ ته نه شي، اقتصاد ورسره ښه کېږي او د توکو بیې هم ورسره راټیټېږي».

د سوداګرۍ او پانګونې خونې د شمېرو له مخې، افغانستان په ۲۰۲۱ زېږدیز کال کې روسیې ته د څه باندې څلور میلیون ډالرو په ارزښت صادرات دلودل او په همدې کال کې افغانستان ته د روسیې د وارداتو کچه څه باندې ۷۸۰ میلیون ډالرو ته رسېده.

د افغانستان د بانکي ستونزو د حل لپاره د امریکا د ځانگړي استازي ژمنه

په متحده عربي اماراتو کې د افغانستان د سوداګرو شورا وايي چې د افغانستان لپاره د امریکا ځانگړي استازي تام وېسټ ژمنه کړې ده چې واشنګټن به د افغانستان بانکي ستونزې حل کړي. د افغانستان د سوداګرو شورا رييس وايي چې دم کړۍ سوداګر او پانګوال د بانک له لارې د پيسو په راکړه ورکړه کې له ستونزو سره مخ دي.

هغه زياتوي په دې کتنه کې توماس وېسټ ژمنه کړې چې په افغانستان کې به بانکي ستونزې حل کړي او په وينا يې اوس سوداګر کولی شي له کومې ستونزې پرته افغانستان ته خوراکي توکي، درمل او نفتي مواد ولېږي او د هغه د لېږدولو په برخه کې څه بنديز نشته. متحده عربي اماراتو کې د افغان سوداګرو د شورا رييس عبیدالله صدر خېل وويل: «هغه په روښانه ژمنه وکړه، چې موږ هغه سوداګر چې د خوراکي توکو، سونګ توکو، او درملو په برخه کې کار کوي، پر هغوی بنديز نشته او تاسې خپل کار کولای شئ او مرسته کوو چې بانکي ستونزه هم حل کړو».

له دې سره سم، د افغانستان بهرنيو چارو وزارت يو ځل بيا له نړۍ والې ټولنې غوښتي چې، پر افغانستان لګول شوي بنديزونه لرې کړي. د دغه وزارت وياند رويټرز خبري آژانس ته ويلي چې، نړۍ واله ټولنه بايد د افغانستان بانک شتمنی ازادې کړي. د بهرنيو چارو وزارت وياند عبدالقهار بلخي وويل: «اسلامي امارت له نړۍ غواړي چې، تر ټولو بنسټيز حق چې، د ژوند حق دی، افغانانو ته ورکړي او دا د بنديزونو د لغوه کولو او د شتمنيو د ازادېدو له لارې شونې دی». د افغانستان د بانکونو د ټولنې پخوانی مشر وايي، د افغانستان د کنګل شويو پيسو ازادېدل د امریکا او طالبانو تر منځ د دوحي هوکړې عملي کېدو پورې تړلی دی.

چین افغان سوداګرو ته د ویزو صادرولو لپاره چمتوالی نیسي

په کابل کې د چین سفیر وايي، افغان سوداګرو ته د ویزو ورکولو لړۍ پیلولو ته چمتوالی نیسي. د بهرنیو چارو وزارت ویاند ویلي، د چین له سفیر سره د بهرنیو چارو وزارت سرپرست په لېدنه کې دواړو لورو ژمنه وکړه چې سړ کال به چین ته د افغانستان جگوزیو د لېږد بهیر ګړندی کړي. دا په داسې حال کې ده چې چین د کرونا وېروس له خپرېدو او په هېواد کې له سیاسي بدلون وروسته، افغانانو ته د وېزې د ورکړې بهیر درولی دی.

د افغانستان د سوداګرۍ او پانګونې خونې مرستیال خیرالدین مایل وايي: «د سوداګرو او خصوصي سکتور لپاره د ویزو نشتوالی یوه جدي ستونزه ده، په تېره د چین له هېواد سره چې موږ ترې توکي رالېږدوو او د کارخونو لپاره ترې اوومه مواد راروو.» بل خوا د سوداګرۍ او پانګونې خونه وايي، چین له میاشتو راهیسې افغانانو ته د ویزو ورکول بهیر بند کړي او سوداګر د اوومه موادو او سوداګریزو توکو په لېږد کې له ستونزو سره مخ دي. د سوداګرۍ او پانګونې خونه وايي، افغانستان په سیمه کې یوازینی هېواد دی چې د چین د وېزې له خدمتونو بهر برخې دی.

ورته مهال د صنایعو او کانونو خونه وايي، د چین د وېزې د نشتوالي له امله هېواد ته د صنعتي کارخونو د خامو توکو او ماشین الاتو د لېږد بهیر له ستونزو سره مخ شوی دی. د سوداګرۍ او پانګونې خونې شمېرې ښيي چې له چین سره د افغانستان د کلنۍ راکړې ورکړې کچه څه باندې یونیم بېلیارد ډالرو ته رسېږي چې د افغانستان ونډه په کې تر پنځه سوه مېلیونو ډالرو کمه ده. د افغانستان د بانکونو پخوانی رییس سیر قریشي وايي: «د ټول ګډونه حکومت جوړېدل، د ښځو د حقونو مراعات، د امریکا او متحدانو په وړاندې د افغانستان د جغرافیې د نه استفاده کېدو په هکله د اسلامي امارت هڅې روانې دي، چې دا پیچلتیا او غوټه یې لا وازه کړې نه ده.» واک ته د اسلامي امارت له بیا رسېدو وروسته، د افغانستان نږدې لس بېلیارد ډالره د امریکا او اروپا په بانکونو کې کنگل شوې او اسلامي امارت په پرلپسې توګه د دغو شتمنیو د ازادېدو غوښتنه کړې؛ خو لا تر اوسه یې کومه پایله نه ده ورکړې.

Coal sector generates over 3 billion Afghanis in three months for national treasury

The Ministry of Finance says that since the Islamic Emirate of Afghanistan (IEA) came into power, exports of coal have increased significantly. According to a ministry spokesman, 16 billion Afghanis worth of coal has been exported in the past six months, with more than three billion Afghanis having flowed into government treasury.

A ministry spokesman said coal is an important source of revenue and that the ministry does prioritize this sector. “In the last six months, we have earned more than three billion Afghanis from coal exports, and we want to make it easier to have more revenue in this area,” said Ahmad Wali Haqmal, a spokesman for the Ministry of Finance. The Ministry of Finance has also provided facilities for the export of coal at customs offices. Some members of the private sector say that national traders are also interested in investing in the sector and in coal-generated power.

“Our country’s investors are trying to invest in coal energy production, and we have a high capacity in this sector and we have measures for that,” said Shirbaz Kaminzada, head of the Chamber of Industries and Mines. According to economists in Afghanistan, there are many areas for investment in energy production, and if the Islamic Emirate can attract investors, Afghanistan will soon enter a new phase of economic growth.

IEA stops coal trucks through Torkham to speed up fresh fruit exports

The Ministry of Finance of the Islamic Emirate of Afghanistan (IEA) banned the movement of coal trucks through Torkham customs so as to ease traffic through the border crossing for trucks carrying fresh fruit.

According to a directive of the Ministry of Finance, coal trucks will no longer be allowed to pass through Torkham customs and will have to use alternate routes.

The move was taken to avoid spoilage of fresh fruits and traffic congestion on highway, the ministry said.

“Due to the fresh fruit season in Afghanistan and large quantities of fresh fruit being exported through Torkham customs, drivers of coal trucks have to export through Paktia, Paktika and Khost customs to avoid spoilage of these fruits and traffic congestion,” read the ministry’s statement.

Afghanistan has long yielded a wide variety of fruit and exports a huge amount to Pakistan every year.

So far in Afghanistan, ten types of apples, ten types of pomegranates, about 24 types of apricots, 18 types of grapes, about 15 types of cherries and 19 types of peaches have been identified in the country. This comes after the IEA government said it has increased coal exports to Pakistan.

The IEA government, which is not recognized by the international community and cannot obtain foreign funding, has also increased its tax on coal exports, Deutsche Welle reported. “Coal exports have increased because we have paved the way for traders,” Ahmad Wali Haqmal, a spokesman for the IEA’s finance ministry, told Reuters. He added that 16 billion afghanis worth of coal had been exported from Afghanistan in the past six months, with three billion afghanis (about \$33 million) coming from customs. According to Deutsche Welle, Pakistani officials have not yet commented. But government sources say coal imports from Afghanistan have increased and up to 500,000 tonnes of coal may be purchased monthly from the neighboring country.

Pakistan currently imports about three-quarters of its coal from South Africa. Last week Mansoor Ahmad Khan, ambassador of Pakistan to Afghanistan, said in a tweet that he met with Haji Muhammad Rasool Totakhel the President of the Coal Union of Afghanistan to resolve logistic problems in transporting coal from Afghanistan to Pakistan. “This is important for promoting trade and connectivity,” Mansoor Ahmad Khan tweeted.

Saudi Arabia Provides \$30mn In Humanitarian Aid To Afghanistan

Saudi Arabia has extended a grant worth USD 30 million to support the Afghanistan Humanitarian Trust Fund (AHTF).

According to the Saudi Press Agency (SPA), the aid is intended to prevent further deterioration of the humanitarian situation in Afghanistan, as well as the possible economic collapse.

The AHTF works under Islamic Development Bank (IsDB) and in coordination with the Organization of Islamic Cooperation. An agreement approving the grant was signed at the King Salman Humanitarian Aid and Relief Center (KSrelief) headquarters in Riyadh, in the presence of Advisor at the Royal Court and Supervisor General of KSrelief Dr. Abdullah Bin Abdulaziz Al-Rabeeah, and IsDB President Dr. Mohammad Al Jasser.

The Kingdom has supported Afghanistan over the past decades with several projects in various sectors at a cost of over \$266.5 million, which include humanitarian, health, educational, water and food security assistance.

Da Afghanistan Bank receives \$900 million in cash aid to date

Officials at Da Afghanistan Bank, the country's central bank, announced that nearly \$900 million in humanitarian cash aid has been sent to Afghanistan since the collapse of the former government. According to Bakhtar News Agency, Mohammad Saber Momand, a spokesman for Da Afghanistan Bank, said: "Thanks to the series of humanitarian aid to Afghanistan, 30 cash packages have reached the country so far, totaling 889 million and 600 thousand US dollars." Momand said the bank has welcomed the move to help boost the banking sector but that officials have called on the international community to engage, cooperate and help the Afghan people in other areas as well.

Momand said that delivering humanitarian aid through the banking sector will create transparency and provide more facilities for delivering assistance to the people. He also stressed that the arrival of foreign currency in the form of cash aid to Afghanistan has a significant impact on the AFN exchange rate and the stability of its value.

Two days ago, the central auctioned \$12.5 million to improve the AFN's value, rendering it at 88.85 Afghanis to the dollar.

Balkh businesswomen hold expo to promote their products

Balkh businesswomen, in collaboration with an educational institution, hosted an expo in Mazar-e-Sharif city to showcase their products and encourage other women to start small businesses. One exhibitor, Shukria, said she is a student of literature at Jawzjan University and does embroidery in her spare time to support herself and her family. “I am a student of Dari literature at Jawzjan University. I study at the university for half a day and after finishing my studies I work at home. Not only have I been able to provide for myself but also I help my family,” Shukria said. The exhibitors said that such expos are key to them being able to provide for their families. “In general, women have an important role in the family. When a woman is self-sufficient, she can be a great help to her family,” said Dunya, a businesswoman from Samangan province.

Officials at the Agency for Technical Cooperation and Development’s (ACTED) northern office, said these women produce a wide variety of goods including handicrafts, food items and clothing. According to them, the women all received training over a period of nine months.

“These women were trained for 9 months in various centers by the ACTED office and after training, they work in the production sectors that they have learned. Our statistics show that about 90% of women are now engaged in work and business after training,” said Abdul Sami Aria, head of ACTED in the northern zone.

ACTED officials also said that in the past four years, nearly 1,600 women in the four northern provinces of the country have received vocational training in the fields of tailoring, handicrafts and food production.

Oxygen and cotton production factories worth \$4 million open in Herat

An oxygen producing company and a cotton manufacturing facility, totaling \$4 million, have opened in Herat's Industrial City. This comes after Islamic Emirate of Afghanistan (IEA) officials called for investors to open businesses in the country.

Herat Chamber of Industries and Mines say in the past four months, 20% of the factories have resumed operations and the necessary facilities have been provided to them to deal with customs and transportation. Currently there are about 200 factories in the city. Officials from the new oxygen plant say they can produce 1,000 cylinders of gas a day. "The conditions are ready for all investors inside and outside the country. Whenever they want to invest, now is the best time. Herat is ready and a very good platform for investment," said Nooruddin Azizi, Acting Minister of Trade and Industry. Hamidullah Khadem, head of the Herat Chamber of Industries and Mines, said: "Approximately \$1.5 million is the value of the cotton factory and about \$2.5 million has been invested by the oxygen production company, of which about four million dollars we are witnessing in the opening of these companies."

However, factory owners have raised concerns about the amount of goods, similar to domestic products, that are imported into the country.

Herat factory owners say this is a problem for them and that they are manufacturing goods which are still being imported. "We have a special program with neighboring countries on importing similar goods, but we will support our domestic production at any time," said Azizi. "Our production has improved and sales in the market have improved. At the moment, what has been done is that similar goods are being imported from neighboring countries," said Ismail Sakhawat, a factory owner.

Meanwhile, a new industrial town covering an area of 5,000 acres is expected to be developed. The Ministry of Industry and Trade said the process of distributing lands to industrialists will begin next month.

Honey production doubles in Herat this year

Beekeepers in Herat province say honey production has doubled this year thanks to recent rain and favorable weather. Beekeepers will harvest up to 200 tons of honey this year. The Herat Department of Agriculture and Livestock also says that the beekeeping industry in the province has improved compared to previous years, and that there are now about 1,000 beekeeping farms in the province, employing about 3,000 people. The Herat Department of Agriculture says there are about 30,000 beehives in Herat.

“Fortunately, we have about 30,000 beehives in Herat province, all thanks to the efforts of the colleagues of Herat Agriculture Department and the attention of the Afghan Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock,” said Sayed Masoom Sadat, Head of Livestock and Animal Health of Herat Agriculture Department.

Currently, beekeepers have established the most bee farms in Injil, Guzara, ZindaJan, Ghoryan and Karukh districts, and it is estimated that about 200 tons of honey will be harvested from bee farms in Herat this year.

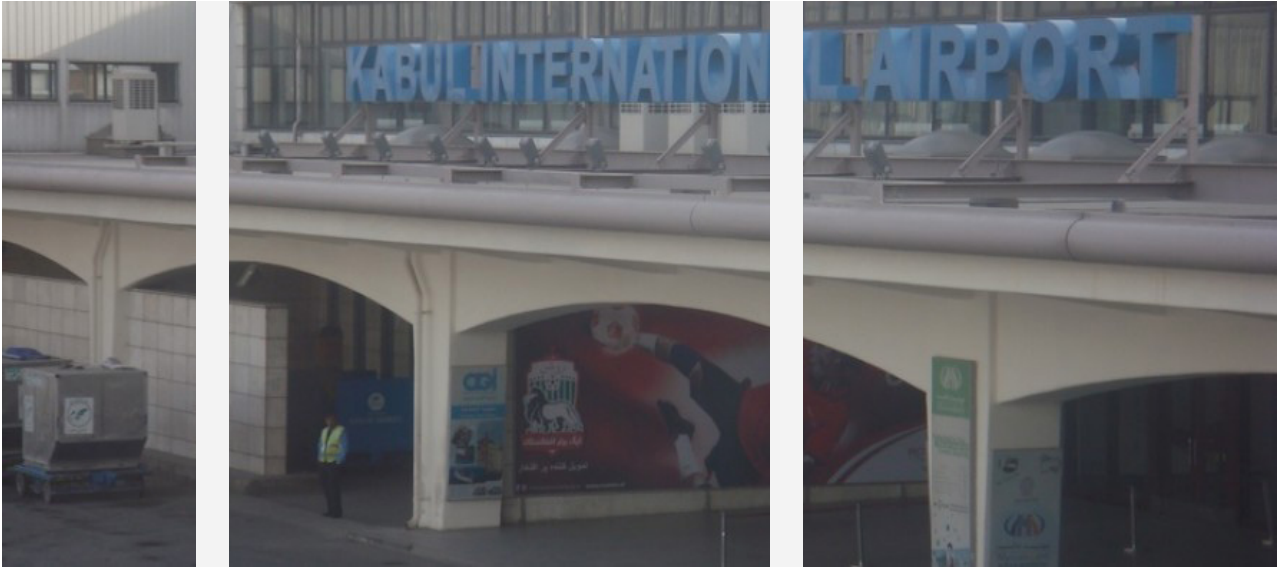
“Unfortunately, last year, due to war and drought, bee production was very low and beekeepers suffered a lot of losses. Fortunately, this year is a good year and we anticipate a growth of at least 50 percent compared to last year,” said Aref Wasel, a beekeeper.

Although honey production in Herat is better this year than in previous years, farmers say they have not yet become self-sufficient. Some beekeepers complain about the presence of substandard honey on the market, saying that while quality honey is produced in Herat, some substandard honey is imported.

“We do not sell much honey here. Unfortunately, counterfeit honey comes from abroad and is sold under the name of our honey, which unfortunately does not sell our honey either,” said Shoaib, a beekeeper.

“This year is better than last year because the rainfall and the weather have been better and the security has improved, and we can move our bees from one area to another,” said Ramin, another beekeeper.

Kabul Airport Customs Revenue Reach 430mn Afghanis

The customs office of Kabul International Airport announced that the office had earned more than 430 million Afghanis in the past eight months. “We have set up a center at Kabul Airport to provide the necessary facilities for traders and international organizations,” said Ahmad Zia Masoumi, deputy director of customs at Kabul Airport. The customs office of Kabul International Airport also added that with the signing of a contract for the regulation and management of the country’s airports with the UAE’s GAAC Solutions company, the import of commodities would increase.

Officials at Kabul Airport customs say the reducing number of international flights to the country is a major problem at the moment. Since August 2021, the international community has halted its cooperation and funding for Afghanistan, and the only source of revenue in the country is customs revenue. According to the Ministry of Finance, Afghanistan’s customs revenue will reach 187 billion Afghanis by the end of 1401 solar year.

The International Public Exhibition Kicked Off In Kabul

The international exhibition of “Bahar Naw” (new spring) kicked off on Sunday at the Loya Jirga tent with the participation of high-ranking Taliban officials, the private sector and diplomats. Mullah Abdul Ghani Boradar, the Deputy Prime Minister for Economic Affairs, emphasized on holding more exhibitions in order to improve and develop the country’s economy.

He called on businessmen and investors to invest in various sectors in the country and promised protection of their lives and properties.

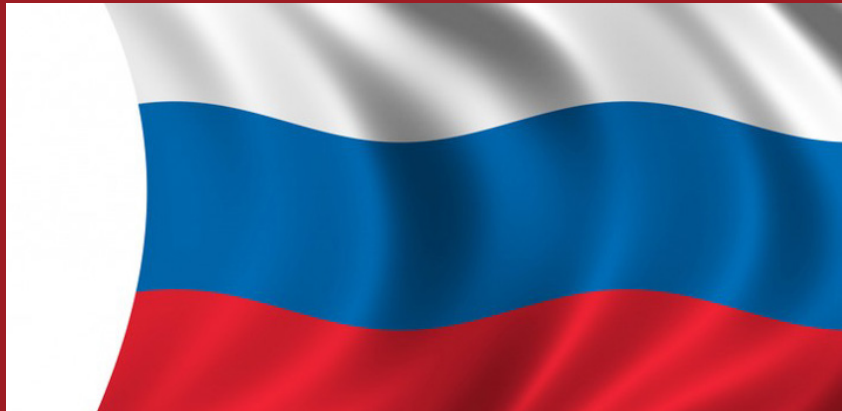

Meanwhile, Sakhi Ahmad Peyman, deputy director of the Chamber of Commerce and Industries, said that as a result of the joint efforts of the government and the private sector, over 5,000 industrial factories working in 67 different sectors are operating in Afghanistan. These factories provide job opportunities for more than 400,000 people directly and about one million indirectly in the country. In this three-day exhibition there are more than 150 booths for the men and more than 150 booths for the women.

Handicrafts, food and non-food items, drugs, beverages, carpets, detergents and electronics will be on display for three days.

Russia Lifts Customs Tariffs On Afghan Exports

Afghanistan Chamber of Commerce and Investment announced that Russia has lifted customs tariffs on Afghan exports. The chamber also said that the Russian Chamber of Commerce and Industry, in a meeting with investors and businessmen, decided to exempt Afghan exports from customs duties. According to officials at the Afghan Chamber of Commerce and Investment, a list of items to be exported to Russia will be issued soon, and once the list is completed, the process of abolishing customs tariffs on Afghan exports to Russia will begin. The chamber's statistics show that Afghanistan's exports to Russia have dropped dramatically due to high customs tariffs in the country.

Raisins, potatoes and onions are among Afghanistan's exports to Russia.

'Afghan Invest' Company Inaugurated In Kabul

The Afghan Invest Company, a \$250 million investment from 13 Afghan businessmen, is inaugurated at Kabul in the presence of Islamic Emirate officials, Afghan businessmen and diplomats.

According to the officials, Afghan Invest is a joint stock company that will invest in the mining, energy, construction and agriculture sectors in Afghanistan.

Mullah Abdul Ghani Baradar, the Deputy Prime Minister for Economic Affairs, said at the opening ceremony of the company that the groundwork had been laid for investment in Afghanistan and called on traders to repatriate their assets.

Increase of Cotton Production in Afghanistan

According to the Taliban Ministry of Commerce officials, Afghanistan exported 73,000 tones of cotton worth USD 46mn last year.

The Taliban attribute the rise in cotton production to the opium ban in the country.

Commerce Ministry spokesperson Maulana Zaheer did not provide the figures for this year's cotton production, however said that the ban on opium cultivation has caused farmers to turn on cotton production.

He added that the Ministry has exempted customs tariffs for industrialists importing cotton processing machines to Afghanistan and will resume selling Afghan cotton abroad.

According to the ministry, cotton is grown in Helmand, Kandahar, Paktia, and Kunduz provinces.

منابع ماہنامہ

- www.tolonews.com
- <https://1sada.com>
- www.bbc.co.uk/news
- www.thebanker.com
- www.dawa.com
- www.bokhdinews.com
- www.avapress.com
- <https://ariananews.af>
- <https://af.sputnknews.com.af>

چشم انداز اقتصادی افغانستان

صاحب امتیاز: موسسه مطالعات اقتصادی و حقوقی افغانستان (AELSO)

مدیر مسئول: محمد خالد رامزی

سردبیر: عبدالقاهر بهشتی

ویراستاران: سارا فرجام و وحیدالله راشد

گزارشگر: محمد منصور قیومی

صفحه آرا: خواجه الهام رستمی

پذیرش مقاله‌ها: Publications@aelso.org

نشانی: ۱۰۰۱ ناحیه سوم، کابل، افغانستان

چشم انداز اقتصادی افغانستان
د افغانستان اقتصادی لید
AFGHANISTAN ECONOMIC OUTLOOK

د افغانستان د اقتصادی او حقوقی مطالعاتو موسسه
موسسه مطالعات اقتصادی و حقوقی افغانستان
Afghanistan Economic & Legal Studies Organization